

МУЗЕЙ ВИШИТИХ ІКОН
ОТЦЯ ДМИТРА БЛАЖЕЙОВСЬКОГО008(051)
<http://doi.org/10.5281/zenodo.2532034>

Ковальчук І. М. Музей вишитих ікон отця Дмитра Блажейовського. У цій статті досліджується як історично-релігійний аспект творчості отця доктора Д. Блажейовського, так і його життєвий доробок. Найбільш інтенсивна діяльність відомого греко-католицького священика припадає на період останніх років його життя. Впродовж двадцяти років видатний історик Церкви та творець вишиваних ікон написав як ряд фундаментальних творів з історії УГКЦ та України, так і праці з виховання та навчання, створив взірці і вишив понад 350 ікон і хоругв. Автор аналізує творчість отця доктора Блажейовського, представлену в Музеї вишиваних ікон та образів у Львові. Перші свої вишивані ікони отець доктор вишив у 60-літньому віці та видав свої історичні праці. Водночас отець доктор Блажейовський формується і як творець вишиваної ікони. Феномен отця доктора Дмитра Блажейовського полягає в його надзвичайній працездатності і охопленні великого обсягу перечитаного та переосмисленого матеріалу. У світлі цих досліджень отець доктор постає перед нами як надзвичайний майстер іконопису, який продовжив традиції українського сакрального мистецтва і вишивання, зразки чого зберігаються у сховищах Києво-Печерської лаври (плащаниці XV ст., фелони XV–XVII ст. тощо), а також був автором 28 наукових історично-релігійних праць, творчість його є наслідком епохи національно-духовного відродження. І в сьогоденні історичних умовах мистецтво отця Д. Блажейовського набуває все чіткіших і яскравіших граней.

Ключові слова: ікона, вишита ікона, музей.

Ковальчук І. М. Музей вишитих ікон отця Дмитра Блажейовського. В этой статье осуществляется исследование как историко-религиозного аспекта творчества отца доктора Д. Блажейовского, так и его жизненных достижений. Наиболее интенсивная деятельность известного греко-католического священника приходится как раз на период 80–100 лет его жизни. За этот период выдающийся историк Церкви и создатель вышитых икон написал как ряд фундаментальных произведений по истории УГКЦ и Украины, так и работы по воспитанию и обучению, создал образцы и вышил более 350 икон и хоругвей. Автор анализирует творчество отца Блажейовского, представленное в Музее вышитых икон и образов во Львове. Первые свои вышитые иконы отец доктор вышил в 60-летнем возрасте и издал свои исторические труды. В это же время д-р Блажейовский формируется как создатель вышитой иконы. Феномен отца д-ра Дмитрия Блажейовского заключается в его чрезвычайной работоспособности и охвате большого объема перечитанного и переосмысленного материала. В свете этих исследований отец доктор предстает перед нами как необыкновенный мастер иконописи, который продолжил традиции древнего украинского сакрального искусства и вышивания, образцы которого берегутся в хранилищах Киево-Печерской лавры (плащаницы XV в., фелоны XV–XVII вв. и т. д.), а также автор 28 научных историко-религиозных трудов, творчество его является следствием эпохи национально-духовного возрождения. И в современных исторических условиях искусство отца доктора Д. Блажейовского приобретает все более четкие и яркие грани.

Ключевые слова: икона, вышитая икона, музей.

Kovalchuk I. The Museum Father Dmytro Blazhejowskyj Embroidered Icons. Ukrainian churches are always decorated with embroidery, which was on banners, priest felons, and towels around the icons. During the past decades, Father Doctor Dmytro Blazhejowskyj developed and brought the embroidered icon to people. He designed and embroidered more than 350 icons, banners, felons, and showed them on numerous exhibitions both in Ukraine and abroad.

The outstanding artist was born on August 21, 1910 in Vyslyk Horishnyi, in the Sianik district, Lemkivshchyna (RP). Dmytro Blazhejowskyj studied at the Gymnasium in Przemysl in 1922–1930. He studied Philosophy, Theology and History in Rome in 1933–1946. He was ordained on April 2, 1939 in Rome. He

received a doctorate in Theology in 1942 at the University of Urbanianum. The doctorate in History was gained in 1946 in Rome at the University of Gregorian. In America he worked in parishes: Ansonia, Connecticut (1946–1947); St. Joseph, Missouri (1947–1955); Omaha and Lincoln, Nebraska, and Denver, Colorado. He organized parishes in those cities: 1950–1955 – in Denver; 1955–1958 – in Philadelphia, Pennsylvania; 1959–1973 – in Houston, Texas.

Since 1973 he lived and worked in Rome, where he was engaged in scientific activities and embroidery. In 1973–2003 he published 16 scientific works, 10 articles on church history. He began to develop patterns of embroidery and embroider icons. His embroidered icons, banners and felons were initially displayed at exhibitions and decorated Ukrainian churches in diaspora (the USA, Canada, Germany, Italy, France, Australia, Argentina, and Brazil).

In order to teach young embroiderers to embroider and create icons, Father Doctor Dmytro Blazhejowskyj published 14 collections of embroidered icons, where he put reproductions of his works and a detailed description of the embroidery technique with pieces of advice on the choice of threads, shades.

After legalization of the UGCC, all priests and seculars (Greek Catholics of diaspora) got free access to Ukraine. During these years, Ukraine discovered the phenomenon of the embroidered icon in the performance of Father Doctor Dmytro Blazhejowskyj. The embroidered icons of Dmytro Blazhejowskyj were displayed at dozens of exhibitions throughout Ukraine during recent years. All exhibitions in big cities and small towns not only Galicia, Volyn, Zakarpattia, but also Naddniproshchyna, East and South of Ukraine were of great educational value, especially for the younger generation.

Like most contemporary Ukrainian creators in diaspora, Dmytro Blazhejowskyj adhered to the foundations of the classical national style, using the Renaissance and baroque stylistic tools based on the Eastern iconographic tradition. [1, p. 113] It should be noted that the perfect ability of the embroiderer to keep in his embroidery a large-proportional relationship in the structure of figures. With a figurative system embroidered by the Father Doctor Dmytro Blazhejowskyj icons, a harmonious ornamental band, which depicts the environment around the perimeter, is matched. Each time the author strives to diversify this ornamental motif, as well as the background ornament. [3, p. 98]

The exposition travelled all over Ukraine, visited 150 large and small cities of Ukraine, and was enthusiastically welcomed everywhere. [5, p. 13]

On May 6, 1999 Father Doctor Dmytro Blazhejowskyj opened in Lviv his own museum of embroidered icons and images. Initially, the museum hosted more than 70 icons and images embroidered directly on the canvas. Over time, the exposition was replenished. For its long and interesting life, Father Blazhejowskyj embroidered more than 350 icons and surrounded himself with a group of followers.

Among the icons are Ukrainian miraculous icons of the Virgin. (Fig. 2, 3) A separate series is made up of iconostasis icons, namely: the first series creates whole-standing standing icons of Jesus Christ, Mary, St. Basil the Great and St. Jehoshaphat, John the Baptist and St. Nicholas. On the deacon's door there are icons of Archbishop Michael and St. Stefan, on the royal door – the image of four evangelists. The second set of iconostasis icons creates icons of 12 holidays and a separate big icon of the Last Supper. (Fig. 4)

The Museum presents 4 more icons of the Virgin: Sofia Oranta, two Pokrov and Odigitriya, 6 iconic icons, the Shroud and the uncreated image. A large part of the exposition is made up of icons of holy men and women. In addition to the work of Father Doctor Dmytro Blazhejowskyj, in addition to the icons, there are portraits of Taras Shevchenko, Lesya Ukrainka, Ivan Franko, Markiyon Shashkevych, Bogdan Khmelnytsky, Ivan Mazepa.

As a basis, he took the most famous icons or copies of the icons of the Virgin Mary, Jesus Christ, the Church saints. Based on

these samples, he created schemes for the future embroidered icon, painted them on a millimetre paper and picked up colour options. Separate icons, such as Jesus and the Virgin in the cross, have developed plots for displaying biblical parables.

Embroidered by Father Blazejowskyj icons adorn the churches of the UGCC, the UOC-Kyivan Patriarchate and the UAOC. The distribution of the embroidered icon can also be seen as a movement towards the convergence of the Ukrainian Churches of different denominations. [6, p. 412]

The conclusions. The analysis of the work of Father Doctor Dmytro Blazejowskyj makes it possible to note that he created a new direction of the embroidered icon in the Ukrainian sacral art. The Museum of Embroidered Icons, founded by him, plays an important role in the artistic and religious education of the population; many followers were enthralled with embroidery of icons as models of Father Doctor Dmytro Blazejowskyj with the collections issued by him and his own developments. They conduct exhibitions of their works in the museum of embroidered icons in Lviv or at the place of residence. All-Christian culture will only benefit from this, enriching with new directions of sacred art. The only common for all Christians theological content is embodied in various technical and formal solutions. The dissemination of Father Doctor Dmytro Blazejowskyj experience with the use of the museum's exposition of embroidered icons will be promising.
Keywords: icon, embroidered icon, museum.

Постановка проблеми. Необхідно дослідити творчість о. доктора Д. Блажейовського як творця нового напрямку в іконотворчості — вишиваної ікони, охарактеризувати діяльність заснованого ним унікального музею вишитих ікон.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У дотеперішніх працях відомі мистецтвознавці Д. Степовик, О. Сидор та інші досліджували творчість о. доктора Д. Блажейовського, ґрунтовно провели аналіз його вишитих ікон, дослідили їх стилістику і дотримання канонічних традицій [1; 2; 3]. Також публікувалися статті та інтерв'ю з відомим істориком і творцем вишитих ікон у періодиці.

Постановка завдання. Здійснити аналіз творчості о. доктора Дмитра Блажейовського, охарактеризувати його здобуток у галузі вишиваної ікони, визначити роль і значення створеного ним музею вишитих ікон.

Виклад основного матеріалу дослідження. Українські храми завжди оздоблювалися вишивкою, яка була на хоругвах, фелонах священників, рушниках навколо образів. Впродовж минулих десятиліть отець доктор Д. Блажейовський розвинув і приніс до людей ще одну ланку сакрального мистецтва — вишивану ікону. Він розробив і сам вишив понад 350 ікон, хоругв, фелонів, показував їх на численних виставках в Україні та за кордоном. Щоб люди могли постійно знайомитися, наслідувати чи розробляти власні вишиті ікони, основну частину свого доробку Д. Блажейовський помістив у Музеї вишиваних ікон у Львові.

Отець доктор Дмитро Блажейовський — вчений історик, дослідник історії Української Церкви, автор низки наукових праць, мистець, який працював у галузі вишиваної ікони та інших вишиваних оздоб храмів.

Видатний мистець народився 21 серпня 1910 р. у Вислоці Горішній, повіт Сянік, Лемківщина (РП). Навчався Д. Блажейовський у гімназії в Перемишлі у 1922–1930 рр. Філософію, теологію та історію студіював у Римі у роках 1933–1946. Свячення одержав 2 квітня 1939 року в Римі. Докторат з теології отримав 1942 року в університеті Урбаніанум. Докторат з історії отримав 1946 року

в Римі в університеті Грегоріанум. В Америці працював у парафіях: Ансонія — штат Коннектикут, 1946–1947 рр.; Ст. Джозеф — штат Міссурі, 1947–1955 рр.; Омага і Лінкольн — штат Небраска, та Денвер — штат Колорадо. Організовував у тих містах парафії: 1950–1955 — у Денвері, в 1955–1958 — у Філадельфії (штат Пенсильванія), в 1959–1973 — у Гюстоні (штат Техас).

За словами о. доктора, вишивати він почав ще у 1950-х роках, працюючи на парафіях у США, але тільки після 1970 р. вишивання стало для нього постійним захопленням.

З 1973 року проживав і працював у Римі, де займався науковою діяльністю та вишивкою. У 1973–2003 роках видав друком шістнадцять наукових праць, десять статей з церковної історії та перші десять збірок «Українських релігійних вишивок». Поза науковою працею одночасно почав укладати, розробляти схеми вишивок та вишивати ікони. З роками отець доктор Д. Блажейовський став досвідченим вишивальником. Вишиті ним ікони, хоругви та фелони спочатку показувалися на виставках та оздоблювали українські церкви в українській діаспорі (США, Канада, Німеччина, Італія, Франція, Австралія, Аргентина, Бразилія), а останнім часом і в Україні. Прекрасні ікони були вишиті отцем доктором для фелонів Блаженнішого Мирослава-Івана Кардинала Любачівського, Преосвященного Владики Софрона Мудрого, Митрополита Сулика, Владики Лостена і Блаженнішого Любомира Кардинала Гузара.

У «Вступних заувагах» до сьомої збірки — видання 1996 року — отець Дмитро Блажейовський писав: «Українські церкви і родинні доми у вільному світі є в середовищі інших культур, що пригнічують українську культуру та українські традиції. Нам треба протиставитися цим небезпечним впливам і асиміляції. Наша культура давня, відрізняє нас від інших, має свою красу. Під багатьма оглядами — другої такої немає. Наші батьки берегли її сторіччями, незважаючи на поневолення і наступ чужих культур. «Будьмо сильні, як були наші прадіди. Вільні у вільному світі, бережим пильно нашу культуру у наші традиції, плекаймо їх і словом і ділом» [4, окрема арк.].

З метою навчання вишивки та створення ікон молодими вишивальниками отець доктор Д. Блажейовський видав друком 14 збірок вишиваних ікон, де помістив репродукції своїх праць та докладний опис техніки вишивання з порадами стосовно вибору ниток, відтінків, щоб люди могли якнайкраще опанувати мистецтво вишиваного образу (Рис. 1). Це один із шляхів виховання молодого покоління. Інший — відвідування виставок творів сакрального мистецтва, вишиваних ікон, які отець Блажейовський проводив у багатьох країнах, оглядання його образів у церквах.

Після легалізації УГКЦ всім священникам і мирянам (греко-католикам діаспори) став вільний доступ на Батьківщину — Україну. У ці роки Україна і відкрила для себе феномен вишиваної ікони отця Дмитра Блажейовського. Отець доктор Д. Блажейовський добре розумів сам і прагнув утвердити у всіх українцях переконання, що кожний народ має свою ідентичність у кожній сфері свого побуту, а тим більше — в царині духовності.

У сьогоднішній час, у надзвичайно складний, відповідально-доленосний період історії (зокрема й історії Церкви), одним із засобів повернення до української духовності можуть бути не лише уроки історії, але й відновлення власних давніх культурно-мистецьких традицій, переосмислених з позицій нового історичного досвіду.

Вишивані ікони отця Д. Блажейовського експонувалися впродовж останніх десятиліть на численних виставках по цілій Україні. Безперечно, що всі виставки у містах і невеликих містечках не тільки Галичини, Волині, Закарпаття, але й Наддніпрянщини, Сходу й Півдня України мали величезне виховне значення, зокрема і для підростаючого покоління. Тим паче, що майже всюди ці виставки відбувалися за присутності самого автора, з котрим можна було поспілкуватися.

Вишивана ікона отця Д. Блажейовського — своєрідне культурне явище. Класично-традиційний іконопис виконувався (і виконується) за іншими, давно усталеними принципами, що набули сили канону. Матеріальною основою таких ікон зазвичай є дошка, поверх якої наноситься ґрунт — левкас, а вже по ньому темперними фарбами (розведеними на емульсії ясного жовтка) й малюється зображення Ісуса Христа, Богородиці, святих. Такі ікони прийшли в Україну з Візантії тисячу років тому, враз із хрещенням Київської Русі, й протягом цієї тисячолітньої історії українське ікономалярство стало цінним здобутком християнської культури. Київська Русь перейняла візантійську систему оформлення богослужіння, запозичила звичай прикрашати інтер'єри храмів дорогими тканинами, шити й гаптувати літургійний одяг. Згодом були створені гаптарські та золотошвейні майстерні, а літургійне шитво та гаптування — плащаниці, пелени, «воздухи», паволоки та ін., яке потребувало знань з іконографії, — виконувалось у численних жіночих монастирях [5, с. 17, 18, 28]. Загальнохристиянська культура тільки виграє від того, що сакральне мистецтво розвивається в різних формах та проявах, збагачується регіонально-національними особливостями. Єдиний, спільний для всіх християн богословський зміст втілюється у різних техніко-формальних вирішеннях. Як і більшість сучасних українських творців у діаспорі, Д. Блажейовський дотримувався основ класичного національного стилю, використовуючи ренесансні й барокові стильові засоби на базі східної іконографічної традиції [1, с. 113]. Треба відзначити досконале вміння вишивальника зберегти у своїх вишивках масштабно-пропорційні відношення у будові постатей. А цього, враховуючи специфіку вишивки хрестиком, нелегко досягнути, оскільки «провести» гармонійно-плавну лінію такими зображальними засобами неможливо. І треба мати точне око і тонкий естетичний смак, аби створити засобами вишивки такі врівноважено-гармонійні образи, які постають на іконах роботи отця Д. Блажейовського. Цим же пояснюється і продумане та естетично відчуте колористичне рішення цих ікон: кілька відтінків червоних, синіх та блакитних, брунатних, жовто-охристих і тілесного кольору тонів зіставлені так, що важко уявити собі на місці того чи іншого відтінку нитку

іншого кольору. Чергування плям і ліній творять урочистий ритмічний лад, суголосний із сутністю ікони як такої. З образним ладом вишитих отцем Блажейовським ікон узгоджена орнаментальна смуга, якою зображене оточення по периметру. Щоразу автор прагне урізноманітнити цей орнаментальний мотив, так само, як і в орнаменті тла, котрі він створював сам. Зрештою, й ікони традиційних сюжетів вимагають Д. Блажейовського творчо-композиційного упорядкування, оскільки повторення малярського першовзору у вишивці не може бути механічним, враховуючи хоч би уже відзначені специфічні особливості техніки вишивання хрестиком [3, с. 98].

Десятки разів відвідав рідний край отець Блажейовський, проводячи виставки власних творів у різних містах України. Експозиція їздила по всій Україні: із сходу до заходу, з півночі до півдня, побувала в 150 великих та малих містах України, й усюди із захопленням її приймали. Деякі твори отця також осіли в церквах, семінаріях, музеях багатьох міст країни. Виставка вишиваних ікон отця доктора Дмитра Блажейовського під назвою «Ікона, мальована ниткою» у присутності 93-річного автора брала участь у VIII Світовому Конгресі Українців з 17–21 серпня 2003 р., побувала в місті Каневі 22–30 серпня 2003 р. в Музеї ім. Т. Г. Шевченка та повернулася до Києва, де впродовж місяця, 31 серпня — 29 вересня 2003 р. експонувалася у виставковому залі Києво-Могилянської академії, також на запрошення Міністерства культури та мистецтв України за підтримки МЗС України виставку було представлено на міжнародному симпозіумі «Українська ікона. Іконотворчий досвід діаспори», який проходив 29 вересня — 3 жовтня 2003 р. Також виставку о. Блажейовського було розгорнуто на міжнародній конференції за підтримки Міністерства освіти України і Міжнародної організації «Україна-Світ» 26–30 жовтня 2003 р. [6, с. 13].

6 травня 1999 року о. Д. Блажейовський відкрив у Львові власний музей вишиваних ікон та образів. Ідейною спонукою отця Блажейовського відкрити музей саме у Львові, а не десь на Заході, було те, що цей музей повинен служити і бути заохотою, центром, куди українці приходитимуть зі своїми проблемами, а опісля будуть вишивати для своїх домівок чи церков, а до ікон молитимуться та віритимуть, що тільки молитва допоможе нам особисто та в добробуті Української держави.

Спочатку в музеї було розміщено понад 70 ікон та образів, вишитих просто на канві. Особи, їх волосся, одяг і все тло вишиті акриловою ниткою, а обличчя, руки і ноги — ниткою ДМС муліне. Ікони були вишиті на накладеній до полотна канві або на самій канві. Канва може мати у переплетенні по одній нитці (дрібна канва), або одночасно по дві нитки, одна коло другої (рідка канва). Спосіб для вишивання гарних облич і рук полягає якраз у застосуванні дрібних стібків поміж нитками, тоді як на цілу постать уживаються великі стібки — від вічка до вічка (так само й на тло). Вишивання дрібними стібками в чотири рази густіше, тому якраз лице і руки виходять гладшими і щільнішими. Вишивати все можна хрестиками або півхрестиками. Півхрестиками

вишивається швидше і поверхня буде краща та більш гладенька. Кольори на поданих в альбомі зображеннях є приблизними, бо відтворені олівцями. Хто має намір взятись до вишивання, той сам мусить добирати собі відповідні кольори, бо є різні відтінки ниток тої самої барви, а на рисунку ці кольори переважно надто яскраві, щоб їх можна було краще бачити і відшити. Замість жовтої чи іншої яскравої барви можна брати цю саму барву з лагіднішим відтінком. Купуючи нитки, треба самому гармонізувати кольори, пам'ятаючи, що мальовані олівцями орнаменти не завжди мають відповідність у барвах ниток для вишивання. На лице і руки краще вживати ДМЦ 950, а ANCOR-368 — для темнішого кольору. Так описав техніку виконання вишитої ікони сам о. Д. Блажейовський [4, окрем. арк.].

З часом експозиція поповнилася — за своє довге і цікаве життя отець Блажейовський вишив понад 350 ікон, хоругви та фелони, започаткував у мистецтві новий напрям — вишиту ікону, оточив себе гуртом послідовників.

Серед ікон є українські чудотворні ікони Богородиці, зокрема Вишгородської, Зарваницької, Козацько-Самарської, Крехівської, Києво-Печерської, Луцько-Волинської, Охтирської, Почаївської, Теревельської-Львівської, Холмської, Чернігівської-Іллінської, Чернівецько-Буковинської, Ярославської, Боронявської (Закарпаття) і Гошівської. Крім цих є чотири чудотворні ікони, що зараз перебувають за межами України, а саме Белзько-Ченстоховська, Жировицька, Марія-Повчанська і Неустаючої Помочі (Рис. 2, 3).

Окрему серію складають іконостасні ікони, а саме: перший ряд творять цілопостатні стоячі намісні ікони Ісуса Христа, Марії, св. Василя Великого і св. Йосафата і ще дві стоячі намісні ікони: Івана Хрестителя і св. Миколая. На дяконські двері є ікони архістратига Михаїла та св. Стефана, а на царські двері — зображення чотирьох євангелістів. Другий ряд іконостасних ікон творять ікони 12 празників (чотири Богородичні: Різдво Богородиці, Введення в храм, Благовіщення, Успіння, сім, що відносяться до життя Ісуса Христа та зіслання Святого Духа) і окрема велика ікона Тайної Вечері (Рис. 4).

Представлені ще чотири ікони Богородиці: Софійська Оранта, дві Покрови та Одигітрія; півпостатна ікона Ісуса Христа, пара до Одигітрії. Шість страсних ікон (Ісус в Гетсиманському саду, Ісус на Оливній Горі плаче над Єрусалимом, Вероніка втирає обличчя Ісуса (як Він несе Хрест), Ісус на Хресті, Плащаниця і Нерукотворний образ обличчя Ісуса). Значну частину експозиції становлять ікони святих чоловіків та жінок. У доробку отця Дмитра Блажейовського крім ікон є портрети Тараса Шевченка, Лесі Українки, Івана Франка, Маркіяна Шашкевича, Богдана Хмельницького, Івана Мазепи, картини з козаками, натюрморти. Численні послідовники отця-доктора Блажейовського вдячні йому за те, що він відкрив їм чарівний світ вишитої ікони. Особливою цінністю цих ікон і образів є те, що для вишивання всіх ікон та образів у музеї є видрукувані зори і кожний може їх вишити.

Різдво й Воскресіння Ісуса Христа; ікони Богородичного циклу — Покрова, Оранта, Одигітрія, Слеуса й чудотворні ікони Києво-Печерська, Почаївська, Жировицька; Христос Пантократор, Іван Хреститель, архістратиг Михаїл; святі Миколай, Юрій, Анна, Кирило й Мефодій, Володимир та Ольга, Борис і Гліб, Антоній і Теодосій, Василь і Мокрина — ось ті образи, які вишивав отець Блажейовський [1, с. 113]. За основу він брав найбільш відомі ікони чи копії ікон Богородиці, Ісуса Христа, святих Церкви. За цими зразками створював схеми для майбутньої вишитої ікони, малював їх на міліметровому папері та підбирав варіанти кольорів. Окремі ікони, такі як Ісус і Богородиця у хресті, сюжети для відображення біблійних притч розробив сам. Отець використовував спочатку бавовняну й шовкову заплоч, а з другої половини 1980-х років — синтетичні нитки, пофарбовані синтетичними ж таки — акриловими — фарбами, які не вицвітають. Він використовує різні техніки вишивання і практично всі способи народних майстрів. Переважно — хрестик, півхрестик і гладь. Звичайна густина шиття дуже щільна — 40 і більше стібків на один квадратний сантиметр, а при вишиванні святих ликів густина досягає 140 стібків — тобто надзвичайної частоти занизувань.

Вишивані ікони прикрашають церкви УГКЦ, УПЦ Київського патріархату і УАПЦ. Це відображає самобутність українського народу та його любов до вишивки. Поширення вишитої ікони можна також розглядати як рух у напрямку зближення Українських Церков різних конфесій. У високохудожніх вишиваних іконах о. Дмитра Блажейовського можна зауважити екуменічний аспект. Як відомо, Дмитро Блажейовський здійснив чимало виставок ікон по всій Україні. Повсюдно він знаходить ентузіастів та послідовників. Його творчість, його роз'яснення розуміння української християнської ідеї доступні та зрозумілі усім на Заході та Сході України, є важливим фактором українського екуменізму як вияву великої ідеї Української Київської Церкви. Отець доктор Дмитро Блажейовський робить багато для національного екуменічного єднання. У цього греко-католицького душпастиря найбільше послідовників саме на Сході України: він виховує, духовно збагачує та навертає до правдивої духовності [7, с. 412].

Висновки і перспективи подальших досліджень:

1. Аналіз творчості отця доктора Д. Блажейовського дозволяє зазначити, що він створив новий напрям вишитої ікони в українському сакральному мистецтві.

2. Заснований ним музей вишиваних ікон відіграє велику роль у мистецькому та релігійному вихованні населення, багато послідовників захопилися вишиванням ікон як за взірцями о. доктора Д. Блажейовського з виданих ним збірок, так і власних розробок і проводять виставки своїх творів у музеї вишиваних ікон у Львові або за місцем проживання.

3. Загальнохристиянська культура тільки виграє від цього, збагачуючись новими напрямками сакрального мистецтва. Єдиний спільний для

Рис. 1. Зразки схем для вишивання ікон

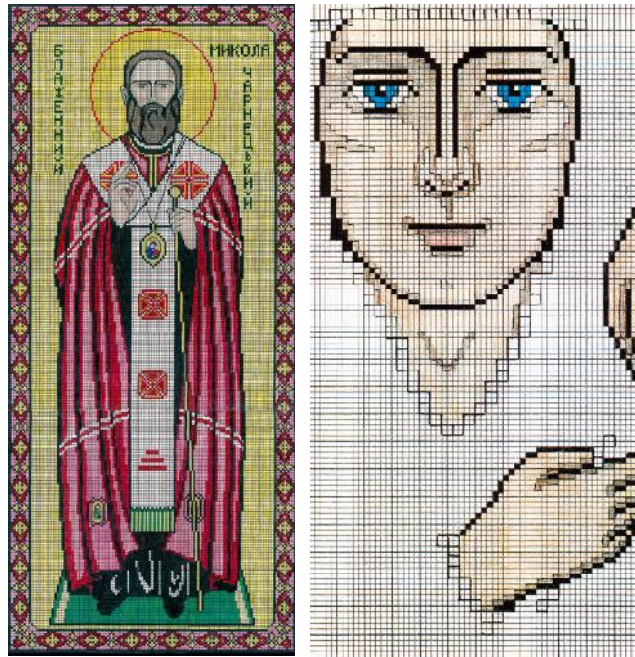
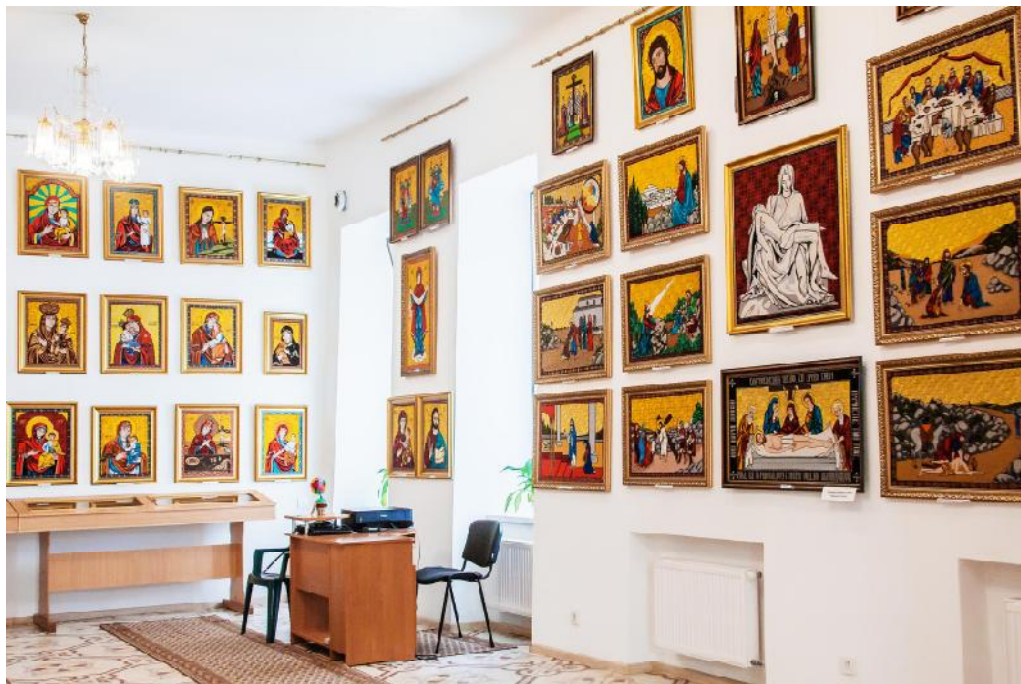

Рис. 2. Музей вишиваних ікон

ВІЗУАЛЬНІ МИСТЕЦТВА, РЕСТАВРАЦІЯ

Рис. 3. (Зліва направо) Козацько-Самарська, Охтирська і Вишгородська Богородиця

Рис. 4. Музей вишиваних ікон. Іконостасний ряд

всіх християн богословський зміст втілюється у різних техніко-формальних вирішеннях, результат ідейно-естетичної дії котрих залежить як від дотримання традиційних засад вислову в цьому виді мистецтва, так і від міри таланту такого іконографічного твору.

Перспективним буде поширення досвіду іконотворчості отця доктора Дмитра Блажейовського з використанням експозиції Музею вишиваних ікон.

Література:

1. Степовик Д. Українська ікона. Іконотворчий досвід діаспори [Текст] / Дмитро Степовик. — К. : Балтія-Друк, 2003. — 160 с. — ISBN 966-96238-2-0.
2. Степовик Д. Історія української ікони Х–XX століть = A history of Ukrainian icon in the 10th–20th centuries [Текст] / Д. Степовик. — [2-ге вид., стер.]. — К. : Либідь, 2004. — С. 13.
3. Сидор О. Щедрий ужинок отця Дмитра Блажейовського [Текст] / О. Сидор // Київська церква : альманах християнської думки. — К. ; Львів, 2000. — № 4(10). — С. 96–99.
4. Блажейовський Д. Вступні зауваги [Текст] / Дмитро Блажейовський // Українські релігійні вишивки та інші зразки : альбом. 7-ма збірка. — Львів : Гердан, 1996. — [Окремий аркуш].
5. Кара-Васильєва Т. Літургійне шитво України XVII–XVIII ст. [Текст] / Тетяна Кара-Васильєва. — Львів : Монастир Монахів Студійського Уставу, 1996. — 230 с.
6. Блажейовський Д. Альбом вишитих ікон / Дмитро Блажейовський = Album of embroidered icons / Dmytro Blazejowsky. — Львів : Каменярь, 2010. — С. 13. — ISBN 978-966-607-103-6.
7. Ковальчук І. Творчість отця Д. Блажейовського як засіб збереження українства [Текст] / І. Ковальчук // Світове українство як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті «...землякам моїм в Україні і не в Україні...» : збірник матеріалів 4-ї Міжнародної науково-практичної конференції, 23–24 серпня 2013 р. (у рамках IV Міжнародного

конгресу світового українства, присвяченого 200-літньому ювілею Тараса Шевченка). — Львів, 2013. — С. 409–412.

References:

1. Stepovyk, D. (2003). *Ukrainska ikona. Ikonotvorchyi dosvid diaspory* [The Ukrainian Icon : The Icon Painting Experience of the Ukrainian Diaspora]. Kyiv : Baltiya-Druk. (In Ukrainian)
2. Stepovyk, D. (2004). *Istoriya ukrainskoi ikony X–XX stolit* [A history of Ukrainian icon in the 10th–20th centuries]. (2nd ed., stereotyped), (pp. 13). Kyiv : Lybid. (In Ukrainian & English)
3. Sydor, O. (2000). Shchedryi uzhynek ottsia Dmytra Blazheiovskoho. In *Kyivska tserkva — The Kyivan Church*. (Issue 4(10)), (pp. 96–99). Kyiv ; Lviv. (In Ukrainian)
4. Blazejowskyj, D. (1996). Vstupni zauvahy [Introductory remarks]. In *Ukrainski relihiini vyshyvky*. (Vol. 7). Lviv : Gerdan. (In Ukrainian)
5. Kara-Vasylieva, T. (1996). *Lituriine shytvo Ukrainy XVII–XVIII st.* [Ukrainian liturgical sewing XVII–XVIII centuries]. Lviv : Monastyr Monakhiv Studiiskoho Ustavu. (In Ukrainian)
6. Blazejowskyj, D. (2010). *Albom vyshytykh ikon* [Album of embroidered icons]. Lviv : Kameniar. (In Ukrainian & in English)
7. Kovalchuk, I. (2013). Tvorchist ottsia D. Blazheiovskoho yak zasib zberezhenia ukrainstva. In *Svitove ukrainstvo yak chynnik utverdzhennia derzhavy Ukraina u mizhnarodnii spilnoti “...zemliakam moim v Ukraini i ne v Ukraini...” : proceedings of 4-th International Scientific and Practical Conference, August 23–24, 2013 (within the framework of the Fourth International Congress of World Ukrainian Studies dedicated to the 200th anniversary of Taras Shevchenko)*, (pp. 409–412). Lviv. (In Ukrainian)